

Звіт із самоосвіти

вчителя зарубіжної літератури

НВК «ЗОШ I-III ступеня - дитячий садок» с. Здомишель

Сметюх Ольги Василівни

Тема: Самоосвіта вчителя – шлях до зростання педагогічної майстерності

Проблемна тема: Використання інтерактивних технологій навчання як засіб формування творчої особистості на уроках зарубіжної літератури

Тема кафедри української та зарубіжної філології: Формування творчої особистості шляхом застосування інноваційних технологій

Обрану тему вважаю актуальною. Завдання, визначені Національною доктриною розвитку освіти в Україні у XXI столітті, Концепцією загальної середньої освіти, орієнтують учителя на впровадження таких форм і методів навчання, які розвивають вміння самостійно вчитися, критично мислити, здатність до самопізнання і самореалізації особистості у різних видах творчої діяльності. Переконана, саме такими є інтерактивні технології навчання, які викликають інтерес до пізнавального процесу, розвивають творчий потенціал особистості, розумову та емоційну сфери.

Поняття «інтерактив», у моєму розумінні, – це здатність взаємодіяти або діалогізувати з чимось (наприклад, з комп'ютером), кимось (людиною, героєм твору). Інтерактивне навчання насамперед – діалогічне навчання, під час якого вчитель взаємодіє з учнем (або учень з учнем) на рівних, без домінування однієї думки над іншою. Учні активно міркують з приводу вчинків тих чи інших героїв, вступають у дискусію і не бояться сказати щось не так. Якщо відповідь учня неповна чи неправильна, його доповнює інший. Головне, щоб на заняттях була створена така атмосфера, яка б сприяла не лише здобуттю нових знань, але й розвитку пізнавальної діяльності учнів.

Нагромаджений досвід на Україні та за кордоном свідчить, що інтерактивні форми й методи сприяють інтенсифікації й оптимізації навчального процесу. Вони дозволяють учителю:

- зробити навчання більш доступним і цікавим;
- збагачувати соціальний досвід учнів через включення в різні навчальні та життєві ситуації і їх переживання;
- створити умови для розвитку в дітей здатності будувати конструктивні стосунки в групі, визначати своє місце в ній, уникати конфліктів, розв'язувати їх, шукати компроміси, прагнути до діалогу, знаходити спільне розв'язання проблеми;
- навчити учнів формувати власну думку, правильно її виражати, доводити свою точку зору, аргументувати й дискусувати, слухати іншу людину, поважати альтернативну думку;
- ефективно розвивати навички проектної діяльності, самостійної роботи, виконання творчих робіт.

Мета самоосвітньої діяльності:

Удосконалення фахової майстерності, поглиблення знань із обраної теми; розвиток умінь практичного застосування інтерактивних технологій на уроках зарубіжної літератури.

Для реалізації мети необхідно вирішити такі **завдання:**

1. Створити інформаційний простір із зазначеного питання.
2. Опрацювати методику використання інтерактивних технологій.
3. Моделювання творчої особистості учня.
4. Визначити комплекс інтерактивних методів та прийомів, необхідних для формування творчої компетентності учнів.
5. Створити алгоритм застосування інтерактивної технології на уроці.

Опрацьовано таку літературу з питання використання інтерактивних технологій.

– Варзацька Л., Кратасюк Л. Інтерактивні технології в системі особистісно-зорієнтованої освіти;

- Мартинець А.М. Сучасний урок зарубіжної літератури;
- Пометун О.І., Пироженко Л.В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання;
- Сиротенко Г.О. Сучасний урок: інтерактивні технології навчання;
- Токмань Г. Сучасні навчальні технології та методи викладання;
- Штанько Л. І. Світова література. Інтерактивні технології на уроках.

Опрацьовуючи посібник доктора педагогічних наук О.І. Пометун, виокремила для себе найбільш цікаві методи та прийоми різних інтерактивних технологій: кооперативного навчання; колективно-групового навчання; ситуативного моделювання; опрацювання дискусійних питань. Проаналізувавши статтю Варзацької Л., Кратасюк Л., визначила модель творчої особистості:

творчий пошук	творча діяльність	творче спілкування
Творча особистість		
творча активність	творче мислення	

Використання інтерактивних технологій стало для мене не самоціллю, а засобом створення атмосфери доброзичливості й порозуміння, зняття з душі дитини почуття страху, способом зробити її розкутою, навіяти впевненість у своїх силах, налаштувати на успіх, виявити здібність до творчості.

У своїй практичній діяльності користуюся багатьма методами і прийомами інтерактивного навчання: «Робота в парах» «Робота в групах», «Карусель», «Мікрофон», «Мозаїка», «Аналіз ситуації», «Займи позицію», рольові ігри, дискусії, дебати. Для активізації творчої роботи використовую різні типи нестандартних уроків, а саме: урок-подорож, урок-диспут, урок-дослідження, урок-суд, урок-спогад, урок-казка, урок-свято, урок-настрій.

Розробила цикл уроків з проблеми за темою «Людина в життєвих випробуваннях» (6 кл., укладено збірку). Власний досвід був презентований на відкритому уроці зарубіжної літератури в 6 класі «Велич подвигу Прометея, його самопожертва заради людей». Створила та оформила портфоліо вчителя, презентацію власного досвіду.

Вивчення художнього твору не закінчується на уроці, а продовжується і в позакласній роботі. Разом з учнями створили проект «Літературна балада» (7 кл.), підготували літературно-музичну композицію «З любов'ю до України» (Україна в житті зарубіжних письменників) (8-9 кл.), провели конкурс «Кращий знавець міфів» (6 кл.), усний журнал «Нобелівські лауреати» (10 кл.).

Багато можливостей для самоосвіти та вдосконалення фахової майстерності надає часопис «Зарубіжна література в школах України», який я регулярно передплачую (є членом «Клубу ЗЛ»). За два останніх роки пройшла декілька дистанційних навчальних тренінги, запропонованих фаховим виданням: «Типи аналізу художнього твору, адаптовані до шкільної практики», «Фанфіки в шкільній практиці викладання літератури», «Організація методичної роботи з учителями світової літератури» (отримала Сертифікати про успішне проходження тренінгів). У часописі «Зарубіжна література в школах України» надруковано 10 моїх статей.

У 2012-2013 та 2013-2014 навчальних роках брала участь у Всеукраїнських фахових конкурсах, які проводила редакція журналу «Зарубіжна література в школах України»: «Мультимедійна презентація на сучасному уроці світової літератури», «Сценарій позакласного заходу» (маю Сертифікати учасника конкурсів).

Членство у «Клубі ЗЛ» дало мені змогу залучити школярів до участі в різноманітних творчих конкурсах : «Новорічні фантазії», «Зустріч з книгою на уроці світової літератури, яка залишила слід у моєму житті», «Відгук на прочитану влітку книгу» (2012-2013 н.р.), «Усе в житті починається з мами» (2013-2014 н.р.).

Усі учасники конкурсів отримали Сертифікати. Учениця 8 класу Дмитрук Вікторія була відзначена Грамотою за вишуканий художній стиль, а учениця 6 класу Тарасюк Тетяна отримала диплом лауреата конкурсу (II місце).

Учениця 10 класу Козел Юлія зайняла II місце в районній олімпіаді з російської мови та літератури.

Впроваджувальний етап 2011-2013 року в основному забезпечив очікуваний результат:

- було створено модель «Творча особистість»;
- визначено комплекс інтерактивних методів та прийомів для формування творчої компетентності учня, алгоритм застосування інтерактивних технологій;
- створено сприятливі умови для інтерактивної взаємодії учнів і вчителя на уроці і в позаурочний час.

Наступна сходинка моєї самоосвітньої діяльності (2013-2014 н. р.) - корекційно-формулюючий етап:

- систематизація позитивних результатів та подальше впровадження інтерактивних технологій;
- розвиток зазначеної вище моделі творчої особистості;
- створення та використання на уроках зарубіжної літератури власних методів та форм роботи для активізації пізнавальної діяльності учнів;
- апробація інтеграції інтерактивних технологій з новими сучасними технологіями навчання.